

РЕШЕНИЕ

№ 35

гр. Разград, 19.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Валентина П. Д.

Членове: Ирина М. Г.а
Светлана К. Чолакова

при участието на секретаря Диана Здр. Станчева
като разгледа докладваното от Ирина М. Г.а Въззивно гражданско дело № 20233300500320 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от Д. К., Г. К., Т. К. и И. Д. против решение № 598/28.09.2023г., постановено по гр.д. № 320/2023г. по описа на РС Разград, с което е прието за установено по отношение на същите и още множество ответници, че максималният размер на дяловата вноска на всеки един член-кооператор в ПК“Съгласие“ – в ликвидация е 750лв. Жалбоподателите излагат твърдения за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и материална незаконосъобразност на постановения съдебен акт. Молят въззивния съд да го обезсили като постановено по недопустим иск и да прекрати съдебното производство, а в условията на евентуалност – да го отмени и да отхвърли иска.

Подаден е писмен отговор от Н. К., Г. М., Д. Д., М. П., П. П. и З. К., в който се изразява становище за неоснователност на жалбата. Въззиваемите предлагат на съда да потвърди обжалваното решение.

Въззивният съд е дал срок по реда на чл. 265, ал. 1 ГПК на останалите страни да заявят дали ще се присъединят към подадената въззивна жалба. В съдебно заседание към жалбата се присъединяват П. П., А. И. и Е. Б..Същите изразяват становище за неправилност на първоинстанционното решение. Молят за неговата отмяна и постановяване на друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени.

Останалите ответници ПК „Съгласие“, А. П. и З. П. не са се възползвали от дадената им възможност по чл.265 ГПК, не изразяват становище и по подадената жалба.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, становищата на страните и след проверка на обжалвания съдебен акт, констатира следната фактическа обстановка, идентична с установената от районния съд: Към 28.09.2021 г. ПК „Съгласие“

Цар Калоян е имала 62-ма член-кооператори. Срещу 12 от тях – ответници по делото, в списъка на член-кооператорите /л.4 от делото на РС/е вписан дялов капитал, надхвърлящ 750 лв.

Пред първоинстанционния съд е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза, която не е оспорена от страните и е приета от първостепенния съд при изграждане на фактическата обстановка по делото. Посредством заключението е установено, че ответниците имат записани дялови вноски, както следва: Д. С. К. – 16 989,30 лв., от които 390,70 лв. вноски на каса и 16 598,60 лв. от разпределение на дивидент; А. Н. И. – 4688,35 лв., от които 50,15 лв. вноски на каса, 300 лв. удържани по ведомост и 4338,20 лв. от разпределение на дивидент; А. С. П. – 2 831,07 лв., от които 48 лв. вноски на каса и 2783,07 лв. от разпределение на дивидент; З. Х. П. – 2 831,30 лв., от които 50 лв. вноски на каса и 2781,30 лв. от разпределение на дивидент; Г. В. К. – 2 924,73 лв., от които 50,20 лв. вноски на каса и 2874,53 лв. от разпределение на дивидент; Т. Х. К. – 2 923,33 лв., от които 50 лв. вноски на каса и 2 873,33 лв. от разпределение на дивидент; Е. П. Б. – 2 388,16 лв., от които 0,15 лв. вноски на каса, 50 лв. удържани по ведомост и 2338,01 лв. от разпределение на дивидент; П. П. П. – 3 187,59 лв., от които 79 лв. вноски на каса и 3108,59 лв. от разпределение на дивидент; И. М. Д. – 944,79 лв., от които 277,40 лв. вноски на каса и 667,39 лв. от разпределение на дивидент. Писмени доказателства в счетоводството на кооперацията за направените на каса вноски вещото лице е установило в издаваните приходни касови ордери с основание за дялов капитал и счетоводна операция 501 – Каса – кредит с/ка 101/2 – Дялов капитал, а за удържките по ведомост – в положените подписи във ведомостта и счетоводна операция дебит с/ка 421 – Персонал – кредит с/ка 101/2 Дялов капитал. Съобразно заключението на ССЕ, реално внесените парични средства и удържаните по ведомост такива са реални парични вноски, тъй като една част от трудовото възнаграждение остава в касата на кооперацията. Във връзка с поставени от страните въпроси относно дивидентите, вещото лице обяснява в с.з., че не е изследвало решенията на общите събрания, но предвид множеството ревизии в кооперацията и липсата на констатации за несъответствие приема, че в книгата на член-кооператорите са отразени счетоводните статии.

На Общо събрание на кооперацията, проведено на 10.04.1998г., е взето решение за определяне на минималния и максималния размер на дяловата вноски – 10 000 лв. и 100 000 лв. /неденоминирани, след деноминацията през 1999г. съотв. 10лв. и 100лв./.

В чл.60 от Устава на ПК „Съгласие“ от 2008г. дяловата вноски в кооперацията е определена в минимален размер от 10 лв. и максимален такъв от 750 лв.

На проведено на 23.04.2010г. Общо събрание на кооперацията е взето решение 50% от чистата печалба на кооперацията след приспадане на данъците и фонд Резервен да бъде начислена за дялов капитал на членовете. В протокола липсва конкретика относно размера на чистата печалба, размера на дяловия капитал и размера на дяловата вноски за всеки от член-кооператорите след начисляване на сумите от чистата печалба.

При така установената фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбоподателите излагат оплаквания във въззивната жалба относно недопустимост на предявените от ишците – въззиваеми искове, поради липса на правен интерес и поради обстоятелството, че същите са с характер на оспорване на решение на ОС, което оспорване намира своята правна квалификация в чл. 58 ЗКооп., а преклузивният срок за предявяване на такъв иск е изтекъл.

Възраженията за неоснователни. По първото възражение въззивният съд намира за необходимо да посочи, че правният интерес от предявяване на иск с правна квалификация чл.124 ГПК във вр. с чл. 31, ал. 1 ЗКооп. се преценява въз основа на твърденията в обстоятелствената част на исковата молба за наличие на притежавано от ишците качество на член-кооператори и интерес за установяване на законните размери на дяловите вноски на

отделните членове на кооперацията във връзка със законосъобразното провеждане на откритото производство по ликвидация на ответната кооперация и по-конкретно с фазата по осребряване на имуществото – разпределянето на останалото такова между всички кооператори след удовлетворяване на кредиторите, съразмерно дела на дяловата вноски (чл. 45, ал. 2 от ЗКооп.). В настоящото производство участва като страна и кооперацията, поради което постановеното решение ще се ползва със СПН в отношенията по чл.45 ал.2 ЗКооп. С оглед на това въззивния съд намира предявеният иск за установяване на максималния размер на дяловата вноски на всеки един член-кооператор за допустим.

По второто възражение за недопустимост следва да се подчертае, че искът по чл. 58 ЗКооп. е средство за защита срещу незаконосъобразни и противоуставно взети от органите на кооперацията решения, същият е предоставен в право на лимитативно изброените в ал.2 на чл. 58 ЗК лица, сред които и членовете на кооперацията. В случая обаче твърдението в исковата молба не е за незаконосъобразно приети решения на ОС, а за неправилно определени и вписани размери на дялови вноски на кооператори в книгите на кооперацията. Доколкото фактическите твърдения в обстоятелствената част на исковата молба определят правното основание на иска, в случая не е предявен иск по чл.58 ЗКооп.

По същество на спора въззивната жалба е неоснователна. Съгласно чл. 31 ал.1 – 3 ЗКооп., всеки член на кооперацията прави задължително встъпителна и дялова вноски, чийто размер, ред за внасяне и форма се определят в устава. В устава се определя минимален и/или максимален размер на дяловата вноски. Сумата от дяловите вноски образува дяловия капитал на кооперацията. По решение на общото събрание членовете на кооперацията могат да правят допълнителни и целеви вноски, които не се отразяват на дяловите вноски. В решението се определят целта и редът за внасяне, както и срокът за връщането им.

В настоящия случай членовете на кооперацията са вписани в чл.60 ал.1 от своя Устав, че дяловата вноски е в минимален размер 10лв. и максимален такъв 750лв. Внасянето на вноски в минимален размер определя членството като редовно. От друга страна, в чл.61 ал.1 от Устава е записано, че по решение на ОС членовете могат да правят допълнителни и целеви вноски и да предоставят заеми на кооперацията, които средства не се отразяват на дяловите им вноски.

От тълкуването на правилата, които членовете на кооперацията са приели в отношенията помежду си, следва отговор на поставения във въззивната жалба въпрос защо лимитите на чл.60 не се отнасят само за първоначално внесена част от дялова вноски, а до сбора на всички направени последващи вноски от отделния член-кооператор. Настоящият съдебен състав приема, че последващите средства, предоставени от кооператорите на кооперацията, могат да допълнят размера на определената за всеки дялова вноски, но до максимален такъв от 750лв. Всички останали плащания следва да се разглеждат като допълнителни и целеви по смисъла на чл.61 ал.1 от Устава и чл.31 ал.3 ЗКооп., които не могат да се отразят на дяловото им участие в кооперацията. Обратното тълкуване би обезсмислило регламентираното в чл.60 от Устава правило за определяне на максимален размер от 750лв. на дяловата вноски на всеки от членовете. Все в същия смисъл следва да се

тълкува и употребеното множествено число на дялови /и други/ вноски в чл.10 ал.1 т.3 ЗКооп., което се отнася до случаите на внасяне на една дялова вноска на части /т.е.повече от един път/, до достигане на определения в устава и в решенията на ОС неин размер, а не както твърдят жалбоподателите, че могат да правят множество последващи дялови вноски. Всеки кооператор участва с една дялова вноска, от която, за да е редовно членството, следва да е внесъл минимален размер от 10лв. /чл.60 ал.1 от Устава/.

Следващото възражение е за необсъждане от районния съд на възможността дяловата вноска да се променя в годините, аргумент за което жалбоподателите извличат от чл.14 ал.1 ЗКооп., както и от чл.1 от Устава, в който капиталът на ПК“Съгласие“ е посочен като променлив. Разпоредбата на чл.14 ЗКооп. е приложима и за настоящия случай досежно принципната възможност внесените дялови вноски да се актуализират по установения нормативен ред. Относно към посочените разпоредби на закона и устава е решението на ОС на кооперацията от 23.04.2010г. за начисляване на 50% от чистата печалба на кооперацията, след приспадане на данъците и фонд Резервен, за дялов капитал на членовете. В протокола от общото събрание обаче липсват данни относно размера на чистата печалба, размера на дяловия капитал и размера на индивидуалната дялова вноска за всеки от член-кооператорите след начисляване на сумите от чистата печалба. Тези факти и обстоятелства не са установени и в съдебния процес. В тежест на ответниците – жалбоподатели е да установят евентуалния размер на последващо увеличение на дяловата вноска, което не е сторено и тяхното възражение е останало недоказано.

Исковете са основателни и като е достигнал до същия краен резултат, районният съд е постановил законосъобразен акт, който следва да бъде потвърден.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

Потвърждава решение № 598/28.09.2023г., постановено по гр.д. № 320/2023г. по описа на Районен съд Разград.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____